

דברים זכרון לר' יעקב ומרים יקיר זכרם לברכה הרב יעקב יהודה זצ"ל

לנמל אודסה על מנת להפליג לאיסטנבול. בנמל אודסה הציל ר' יעקב את חייה של הרבנית יוגל שכמעט איחרה את ההפלגה. הוא מצא אותה ליד הנמל ונשא אותה על ידיו בזריזות לאוניה, לקיים מה שנאמר: "אלה המצוות אשר יעשה אותם האדם וחי בהם". מאיסטנבול המשיכה החבורה ברכבת לחאלב שבסוריה, ומשם באוטובוס לביירות, מביירות נסעה החבורה למעבר ראש הניקרה, ונכנסה ליישוב בארץ. לר' יעקב, היה קשר מיוחד עם הרב שך שהיה חברותא מבוגר שלו בשיבה בקלצק. הם שמרו על קשר חם בארץ. היו מבקרים זה את זה ומדברים בדברי תורה. הרב שך סמך אותו להוראה, ורצה שינהיג קהילה בישראל. בארץ למד ר' יעקב בשיבת היכל התלמוד בתל אביב. כאשר התארס ר' יעקב עם מרים, נסע לירושלים לבשר הבשורה, למורו ורבו ר' איסר זלמן מלצר, הרב שמח וביקש תמונה של הכלה. הרב קיים בתלמידיו הבודדים, חסרי המשפחה, "כניך – אלו התלמידים", והשתתף בשמחתם. האירוסין נחגגו, והרב מלצר שימש בהם כאב ואם לחתן.

מרת מרים ע"ה

העיר ליוו אותם בשיירה לתחנת הרכבת כאשר שוטרי העיר מפנים את הדרך. הם נסעו ברכבת לקוסטנצה לשם הגיעו ביום שישי. במוצאי שבת עלו על האוניה "דציה" והפליגו לעבר ארץ ישראל. במהלך הפלגתם חל חג פורים ור' משה קרא את מגילת אסתר באוניה, ביום חמישי בלילה עגנו בנמל חיפה, וביום שישי בבוקר ירדו אל הנמל. בנמל חתה להם דודתם, אשתו של הדוד יהודה (אחיו של ר' משה שעלה ארצה בגיל 16) עם שלט "גוטליב". בשבת היו אצל

ר' יעקב למד תורה בשיבת עץ חיים בעיר 'קלצק', אצל הרבנים ר' איסר זלמן מלצר ור' אהרון קוטלר. הרב קוטלר העריך מאד את למדנותו ואת מידותיו, וביקש ממנו ללמוד עם בנו שניאור.

במלחמת העולם השנייה, בשנת תש"א, מצליח ר' יעקב לברוח מאירופה, לאחר שכבר נפל בשבי הגרמנים, ולעלות לארץ. מספרים שבכריחתו היה עליו להתגלגל בתוך חבית סגורה על מנת להינצל.

תחילה ברחת כל הישיבה מקלצק לווילנה, ומשם לינובה, בעקבות הוראה של הממשלה הליטאית ליהודים להתפזר בעיירות קטנות. בשיבה ניסו לארגן סרטיפיקטים לעליה לארץ, ולאמריקה. ר' יעקב קיבל אישור עליה, ופניו היו מועדות אל אחיו צבי שעלה לארץ כחלוץ. חבורה, בראשות הרב שך והרב שבתי יוגל, שפניהם ירושלים אל ר' איסר זלמן מלצר, ובה ר' יעקב, בורחת מווילנה לקובנה ומשם למינסק, וממנה למוסקבה ברכבת. במוסקבה הם מקבלים ויזות לתורכיה להמשך הדרך. במהלך בריחתם, היו לא פעם תחת הפגזות והפצצות. החבורה הגיעה

בשנת תרצ"ב נבחר אביה של מרים, הרב משה גוטליב, לשמש כנשיא "המזרחי" במונקאטש ומאז הקדיש כל זמנו לתנועה. אליו היו מגיעים סרטיפיקטים והוא היה מחלקם. לא פעם היו ילדיו מתלוננים, למה אתה מחלק לכולם סרטיפיקטים ולנו לא? מתי אנחנו נעלה לארץ ישראל? בהמשך שלח הרב קוק, עמו היה בקשר, סרטיפיקטים עבור משפחת גוטליב.

בחודש אדר תרצ"ו, יצאה משפחת גוטליב לארץ ישראל, מרים הייתה כבת 12. כל יהודי

ליהודי מונקאטש כשחזר לשם. יהודי מונקאטש כתבו לר' משה מכתב שאולי כדאי שיחזרו למונקאטש והוא החזיר להם מכתב חריף בו כתב להם "תדעו שתפרוץ סערה, אש גדולה, מי שיכול להציל את עצמו שיבוא לארץ, ומי שלא יכול שלפחות את הנוער יישלח..." בהמשך, כשבגרה מרים, הכריזה כי היא מתחתנת רק עם בחור ישיבה רציני. לבת בני עקיבא לא היה פשוט למצוא בחור כזה באותם ימים, אך מרים התעקשה על בית של תורה.

משפחת יעקב יהודה ומרים יקיר (קוליקר)

עשרות חברי כנסת, נשיאי המדינה, ראשי ממשלה, רבנים ואישי ציבור נוספים. היא הייתה נוסעת ברחבי הארץ, באוטובוסים, ומגיעה לכל מקום שהיה נצרך, מהצפון ועד הדרום. סבתא אף ארגנה קייטנות רבות לאמהות ברוכות ילדים וראתה בכך חשיבות רבה ושלחות. גם בתקופת הפנסיה לא הרשתה לעצמה לנוח. היא התנדבה בעמותות שונות ואף עמדה בראשות האגודה למען הקשיש בבני ברק. במסגרת אגודה זו הקימה את "מוקד קשב" המיועד לסייע לקשישים בודדים. במוקד התנדבו נשים רבות אשר שימשו אוזן קשבת ומייעצת לקשישים בודדים. במהלך כל השנים הייתה מרים ע"ה פעילה גם בכל הקשור למאבק על שלמות ארץ ישראל ועל זכותנו היהודית לגור בכל חלקיה. היא לא היססה לומר את דעותיה בקול רם ובשפה ברורה בכל פורום שהוא. בשנותיה האחרונות גרה ביישוב קדומים ולמרות מחלתה ציפתה יום ולילה לביאת המשיח ולבנין בית המקדש. זה גם היה השיר ששרה יום יום – "רבש"ע הושיעה את עמך... שתבוא גאולה, משיח שיבוא", במהרה בימינו אמן.

הדודים בנהריים, שם עבד הדוד בחברת החשמל "רוטנברג".

מיד ביום ראשון נסעו בני המשפחה לבני ברק שנקראה אז "המושבה" שם שכרו דירת שני חדרים והחלו להתאקלם בארץ. האב עבד תחילה בפרדסים ואחר כך בעבודות בניין. הוא אמר שהוא לא רוצה להיות רב בארץ, "באתי לארץ כדי לבנות את הארץ". פעם כשבא לארץ יהודי אמיד ממונקאטש וראה את סבא עובד בבניין, הצטער מכך מאד ואף צילם אותו והראה

ר' יעקב ומרים נישאו בכ"ז באלול תש"ד, בבני-ברק. ר' יעקב המשיך בלימודיו בישיבת "היכל התלמוד" בתל-אביב, והם שכרו חדר קטן בדירה בתל אביב. לאחר זמן לא רב עברו לעיר בני ברק, לדירה ברחוב ירושלים, שם נולד הבן ישעיהו (שייקה) ונולדה הבת רבקה. ר' יעקב המשיך בלימוד התורה ובערבים עבד בגביית מיסים ל"פועל המזרחי".

בשנת תשט"ז החל ר' יעקב לשמש כרב במדרשה בפרדס חנה, אך לאחר שנה נקרא לשליחות חדשה.

בשנים תשי"ז-תשי"ח יצאו ר' יעקב ומרים לשליחות חינוכית לעיר שיראז שבפרס, מטעם הסוכנות היהודית. סבא ניהל שם ישיבה וסבתא לימדה מורות.

כשחזרו ארצה, עבד ר' יעקב בתיכון עירוני א' בתל אביב (תיכון חילוני) ובתיכון הדתי באשדוד, בשניהם, לימד גמרא. מרים החלה בעבודתה רבת השנים בתנועת "אמונה". היא מילאה תפקידים רבים בתנועה, עד שמונתה למנהלת מחלקת הארגון של התנועה, והייתה אחראית בפועל על כל סניפי התנועה בארץ. במסגרת עבודתה בתנועת "אמונה", נפגשה עם